

Խմբագրության վերաբերյալ հրատարակելի գրությունները ուղարկելու համար հարկավոր է հասցնել հետևյալ հասցեին

Rédaction du Journal

« ARCHALOUYCE »

Le Caire (Egypte)

Խմբագրության ուղղությամբ գրություններ

էս չե՛նք տրուի :

ԱՐՇԱԼՈՅՍ

Կ Ի Ս Ա Շ Ա Ր Ա Ք Ա Ք Ե Ր Թ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ԲԱՂԱԲԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԶՈՐԵՐԵԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՏԻՐ ԵՒ ՏՆՈՐԻՆ
Ե . Փ Ո Ր Ո Ս Ե Ա Ն

Յուսման արտահայտությունները պետք է ուղարկել հետևյալ հասցեին

H. ARCHALOUYCE

Direct. - propr. du journal Arinienien

ARCHALOUYCE
LE CAIRE (EGYPTE)

ԱԶԳԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԻՔ
Կանխիկ վճարել են :

Թի 397

ԲԱՆ ՓՈՐՄԱՑ ՈՂՁ

ԶՈՐԵՐԵԱՐԹԻ

ԵՍ Մ Ի Ր Ա Վ Ի Ր Ա Վ Ի Ր Ա Վ Ի Ր Ա Վ

ԵՍ Մ Ի Ր Ա Վ Ի Ր Ա Վ Ի Ր Ա Վ Ի Ր Ա Վ

Հեռուստացիոնը, որ պատահական աշխատակցի մը որդուս է մեզի, կը հրատարակեմք նկատի ունենալով անոր այժմուսիները ազգային տեսակետով:

ՌՈՒՍԱԶԱՅ ԵՒ ԵՂԵՑԱԿԱՆ ԿԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

Գարեբու երկար միջոցին մէջ, ճնշող ազդեցութեան տակ ապրած ըլլալով, մեզ կուժեան, ստրկութեան և անդալտութեան ծայրայեղ սահմանները հասանք: Բայց մեր վերջին ընդվզումը և անոր անմեղ զոհերու արիւնք տեսնելէ վերջ, դեռ այդ ստրկուկ և համակերպող կեանքը շարունակելը ներքին պէտք է ըլլայ երբէք:

Առօրեայ տխուր դէպքերը պատահաւորաբար, եղբայրասպանութիւններ են. ամեն ատենէ աւելի այսօր կը վիտան մեր շուրջը. ահաւոր երեւոյթ մըն է սա. մեր հոգին խափնեցող և մեր ուժը ջլատող կամքի ու նկարագրի տէր առաջնորդներ ալ չունինք, որ այս մութ ու մուր նկուղներու մէջէն անվտանգ անցնելու միջոցը ցոյց տան մեզի. ոչ ալ հին բարի եկեղեցականները մնացին, որ առաջնորդին մեզ գէպի կենաց ճամբան ու մենք՝ քայլամուտք գէպի անդալտող կը գիժենք...

Մեր Հայր սուրբերը ալ հրաժարած են կարծես ազգային ընդհանուր մասնակցի կից ըլլալէ ու միակ իրենց եկեղեցիովը կուրսն ապրել: Սակայն այսօր հարուածը ուղղակի եկեղեցիին գլխուն է որ կիլնէ. հիմա ինչ պիտի ընեն:

Լրագիրները օր օրի աւելի հաստատուած կը ներկայացնեն այն լուրը թէ Ռուսիոյ վերջին նախարարութիւնը՝ Լուսաւորական Հայոց եկեղեցական կառուածները և զոյքերը զրտելով, ինք պիտի մասնակարարէ զանոնք և հասցնէ թիւ 5 ր վար դնելով, մնացեալը պիտի տայ Հայոց եկեղեցիին:

Ահաւասիկ լուր մը, որ ինչպէս պէտք էր՝ ըստ Հայ թերթերն ալ արտատպեցին, իբրև կենսական խնդիր մը ու բոլոր այն ազգայինները որ կարգապահ այդ գոյժը, անշուշտ, լուռն զայրոյթ մը և սրտխուռնութիւն զգացին առաջին անգամ. բայց, ինչպէս յաճախ կը պատահի, շուտ մը մարեցաւ այդ զայրոյթը:

Պէտք է որ լուրի մնչիկ համակերպինք այս նոր ճակատագրին ու նոր քրմահաճոյքին ալ: Անշուշտ ոչ. բայց թէ ինչ ընելու է. ահա այդ է կենսական հարցը:

Ըստ իս բոլոր եկեղեցականները՝ Կաթողիկոս, Պատրիարք, Եպիսկոպոս, Վանահայր, Վարդապետ և քահանայ, ամեն մէկը իրենց (եկեղեցական) շրջանակին մէջ պէտք է բոլոր քաղերհեր պատրաստեն ու Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին լարին, զա-

ՆԱՐ ԲԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

Նմ.ք մատուցանելու համար ուր որ անկ է ( ) Եթէ իմ այս առաջարկը բաղձնոցում արդիւնքը չը կրնար յառաջ բերել, գոնէ իր տարբեր օրոշումները կուենեալ:

Օրինակ. ինչ պիտի ըսէ Երազման, երբ այսպէս մեր արգար քրտանց արդիւնքը եղող եկեղեցւոյ սեփական կառուածները՝ այսքան կամայական տանձգութեան մը ենթարկուելու պարտադրին իսկ գեռ լուռ մնանք: Մանաւանդ որ, մեր հոգին, մեր միտքը և մեր արիւնքը պիտի ըմբռնայ և անհամարձիք, երբ այսպիսի անհրաժեշտութեան մը դէմ, մեր զգացած զայրոյթը ս և է կերպով չարտայայտենք և լռենք:

Օրինակեան Պատրիարքը՝ հակառակ իր մտքին եղած կարգ մը ամբաստանութիւններու, առաջինը եղաւ այս կենսական հարցով հետաքրքրուողներուն, բացատրութիւն պահանջելով այս մասին Վեհ. Հայրիկէն: Եւ ինչո՞ւ. քայլ մը աւելի առաջ երթալով, մեր եկեղեցականութիւնը չը բողոքէ այս անհրաժեշտութեան դէմ:

Մեր կղերքը, ինչպէս քիչ շատ ամեն կղերք, այսինչ ինչոքին մէջ չեն մտնիր, քաղաքական խնդիր է ըսելով. ուրիշ պարագայի մը կուսակցական գործում կայ ըսելով հետու կը քաշուին. բայց հիմա, ոչ ոք պարագային երբ չը շարժին, ինչո՞վ պիտի կրնան արգարայնել իրենց սծարգործ ընտանիքները:

Եթէ մեր կղերականները աղչին կամ եկեղեցիին հանդէպ դեռ սիրոյ հիւնէ մը ունին իրենց կուրծքերուն տակ, ժամանակին է որ այս մեծ հարուածին նկատմամբ իրենց զգացած զայրոյթը արտայայտեն, այս կամ այն կերպով:

Սպասենք և յուսանք:

Տ. Մ.

ՊԱՆԴՈՒՄՆԵՐ ԱՄԵՆՈՒ ԳՐԱՌԻՆԸ

Այս քանի՞ գարուն սանձեցան անցան, Արարեալ մնացին անվար ու անցան. Ալ ինչո՞ւ պէտք են աշուն ու գարուն երբ չի գողտրիր սրտէս մտղձ, արիւն:

Թողեր եմ անտէր կիւն ու զուտիներ թոնրան Մէջ աւերակ տան, վեր պաղպղակ թօրման, Օտար երկնից տակ, օտար աշխարհներ Միշտ թախտուով՝ կ'ողբամ ան, ո՛վ ան:

Օտար ծաղիկներ, օտար վայելքեր, Կարծես փուշ դարձած՝ կուրծքս են խրվիր Կ'արուն էս կ'անն. Բայց ինչ համա ո՞նչ Դժոխք է գարունը օտար ջուրն ու ճուր:

(*) Շատ չնորհակալ պիտի ըլլայինք, եթէ բողոքի աւելի յարմար, կամ եթէ կարելի է, գրական միջոց մը առաջարկուէր:

« ԲՈՒՆ ՊԱՏԱՌԸ ՀԱՐՈՒՄՆԵՐԸ, ՏՕԲԹԵՕՆ »

ԲՈՒՆՆԵՐՈՒՆ ՀԱՍՏԵՒՆ

Պօլիս, Իսկիւտարի մէջ բնակող չափազանց զինեօքը հարուստ հայ մը ստամոքի երկարատե հիւանդութեամբ կը առաւապէր, և տարիներու ընթացքին մէջ, ի զմէք, բժշկական հաշտու մէկ խորհրդագրութիւններու աւելի ընծայած էր իր ամեն գեղեցիկ ու զարդարուն սրահին կեդրոնը գրուած իր զարգացող սեղանին շուրջը:

Գիշեր, ցորեկ Բաքոսին դիմացը պար բռնելու անճանի հաճոյքը հեշտօքին գրգռող այս փարթամ անձը, օր մը վերջին անգամն ըլլալու պայմանաւ, կանչեց իր ամեն բժիշկը, Տր Գեաթիկան, և իր վիշտերուն ու դաւերուն մանրամասն պատմութիւնը ամբողջական շարժու ձևերով ընկել յետոյ, ըսաւ անոր:

Տօբեթը, երկար ատենէ ի վեր ձեր բանին մը չը ճառարող ճերմակ, կարկի, գեղին, կանաչ, փայլուն գեղահաստներով ու անօրուտ կաթիլներով անխորժ օրօրներ կարգայնք գլխուս... և շատ անգամ պարտապէս չարտարեցիք, արգէն չարչարանքի դատարարուած ստանդարտայրարմաները իսկուպէս որեւէ ազդեցութիւն մը չըրին հիւանդութեան վրայ: Հիմա, կը փափոքիմ որ անկեղծօրէն վշտերուս բուն պատճառը հարուստ էր, եթէ արդարեւ այդ բանին ընկելու ձեռնհասութիւնն ունիք:

Բեաթիկան, փոխանակ սովորական բժիշկներուն պէս՝ մարդուն այս խօսքերէն զգածուելու, վայրկեան մը մտածեց միտքի, և ապա աւելի անուշ ու միանգամայն լուրջ կերպարանք մը աւանդելով ըսաւ:

Շատ լուս, ձեր իրձը անկեղծօրէն պիտի կատարեմք և ձեռքին դաւազանք վերցնելով սեղանին վրայ գրուած օղիին գեղեցիկ ու մեծագին շիշը վիշտեց, որուն մէջէն թափուած անուշահոտ ըմպելին սեղանին երեսը լուրջով սկսաւ շիթ շիթ ամեն կողմէն կաթիլելով զեղեցիկ փառած պարակալին թանկագին գորգի մը վրայ: Մեր հարուստ հայը օղիին զղլիսիչ հոտէն և բըմիչիկն այս անակնկալ աշարքէն ազլած լուռ մնաց...

Հիմա, շարունակեց պարկեշտ ու մեծանձն բժիշկը, հարուստեցի ձեր ցաւերուն բուն պատճառը. — որ ոչ լուրջէ բանիս, լուրջէ գանիս. — վաճառեցէ՛ք ալքօլը ձեր տունէն, և այլ ևս պէտք պիտի չունենաք գեղահաստներու ու կաթիլներու:

Հիանալի չէ՞ք գտնեք հանճարեղ Բեաթիկանի վաղուէլու այս կարեւոր ու համարձակ եղանակը. եղբայրս բժիշկներուն ակամշը խօսի:

9 Օգոստ. 1903 Գոտիքէ
Կ. Գ. ՈՒՋՈՒՆԵԱՆ

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԹՈՒՐԿԻԱ

Բազմաթիւ Պուլկար հրատարակելու վերաբերեալ երեւան եկած են Մանասթըրի նահանգին մէջ և միշտ նորանոր կախեր տեղի կուենան:

Գուռը երեքշաբթի օրը իր արտասահմանի ներկայացուցիչներուն շրջաբերական մը զրկած է որով կը հաստատէ թէ Մակեդոնիոյ կայսրութիւնը շատ մասհոգութիւն կը պատճառէ՝ հակառակ կառավարութեան մինչև հիմա ձեռք առած գերագոյն միջոցներուն:

Երեքշաբթի օրը երկու տինամիթի պայթումներ տեղի ունեցած են Սէլանիկի և Մանասթըրի երկաթուղոյն ճամբան վերջոյ՝ որ գերմանական զիմ մըն է, քանի մը մէթը գիծ և շատ մը աքցաններ շարուարար եղած են:

Հիւսիսի հիւսիս Բազմաթիւ հեռագիր մը ստացուած է որով կ'իմացուի թէ Մանասթըրի շրջակայքը 3 մահճատական գիւղեր յարձակում կրեր են Պուլկար ապստամբներէ որոնք կրակի տուեր են այդ գիւղերը: Այս յարձակումը նոր ընդհանուր ապստամբութեան մը նախակարգաւ ըլլալ կը թուի:

Սօֆիայի մակեդոնական կայսրութեան թեման հսկող մարմինը յայտարարութիւն մը հրատարակած է որով կը յայտնուի թէ Օգոստոս 2ի իրիկունը ապստամբութիւնը հաշտուած է Մանասթըրի նահանգին մէջ՝ Յեղափոխութեան կառավարութեան կեդրոնական քօլիթիւն ոչոյնանք համաձայն:

Յայտարարութիւնը կ'ըսէ թէ Մանասթըրի, Աէզէնի, Օխրիտի, Տէպրի, Բիշէվոյի, Բօրէշքոյի, Քուշտի, Բէրլէքի, Լէրինի, Քաթիօրի, Տէմիրհիսարի և Քայլարի մէջ գտնուող ապստամբական խումբերը թշնամութիւնները վերականգնուած են. վերոյիշուալ գաւառակներուն հետագրական հաղորդակցութիւնները բոլորովին խզուած են:

Աւստրո-Հունգարական և ռուսական զեռայնատունները՝ Սէլանիկի ոստիկանապետին Բօսովայի նահանգին շատ մը քաղաքային ու կերպական պաշտօնակալներուն հրաժարուել կը պահանջեն:

Սերպիական կառավարութիւնը կարգադրութիւններ կ'ընէ հանգուցեալ Ալբերտանդր թագաւորին և Տրակա թագաւորին պարտքերը վճարելու որոնց համագումարը 400,000 ֆրանքի կը համարի, մինչդեռ սպանեալ զոյգը 700,000 ֆրանքի հարտութիւն մը կը ձգէ:

Ալբերտանդր 250000 ֆրանքի հնչուած դրամ և 150000 ֆրանքի արժողութեամբ կահ կարասի կ'ընէ. կը թողու, մինչդեռ Տրակա թագաւորին ունեցածը հնչուած դրամ և ալլեալ իրեղէններ 300,000 ֆրանքի կը համարի: Պարտքերը վճարուելէ յետոյ աւելցած դրամը ժառանգորդներուն պիտի տրուի:

Պէշկրատի մէջ սերայ սպայ մը ձերբա- կալուած է՝ ստար պետութեան մը կեզրու- նացման յատակագծեր ծախելու ամբաս- տանութեամբ ։ Կը կարծուի թէ՛ ձերբա- կալուածը շատ մը մեղսակիցներ ունի ։ Եւ մենախիստ հարցաքննութիւն մը կատարու- ուելու վրայ է ։

ՍՊԱՆԻԱ

Մաւակայի եւ Ալիքանի մէջ նահապետ- ներուն մէջ ընդհանուր գործադուլ մը հրա- ղարկուեցաւ թէ՛ Բայց շուտով անյաջողու- թեան մատուցեցաւ ։ Սէքալի մէջ բան- ւորներու խուսիքը քաղաքագետին եւ մաս- նաւորներու տուններուն վրայ յարձակեցան եւ հրացանի հարուածներ փոխանակեցին ու- սիկաններուն հետ ։ Պարզէլծանի մէջ մէկը ձերբակալուած է որուն վրայէն 2 տինա- միկի փամփուշներ գտնուած են ։ Չերքա- կալուածը յայտարարած է թէ ինք հանրա- ծանօթ Պարբերա անիշխանականին զուակն է եւ կոչուեալ անիշխանական մըն է ։ Ինչ- պատակ ունի եղբը քաղաքին ։ Պարբերա ։ Ինչու յաճախուած մասերուն մէջ ուսմիքը ներսէլ ։ Եւ թէ՛ շատ մը անիշխանականներ որոշած են այդ նպատակը իրագործել ։

ՌՈՒՄԱՆԻԱ

Հրէայ գործադուլներու Ամերիկա գաղ- թեալու հոսանքը սկսաւ՝ անկական իշխա- նութեանց մտաւանդութիւն պատճառելու ատիճան ։ Գործերու դադարէն բանտընե- րու կացութիւնը շատ արգահատելի աստի- ճանի մը հասած է ։ Արտասահմանի Հրէայ ընկերութիւնները ամէն տեսակ նիւթական օգնութիւն կը հասցնեն՝ ասոնց Ամերիկա գաղթելը դիւրացնելու համար ։

ԱՆՃԻԻԻ

Այն լուրը թէ թուրք զինուորները Պիլ- մահ ուղարկող զրաւեր են — Տըվալուայ հա- րուակողով — մեծ յուզում պատճառելու է ֆրանսական շրջանակներու մէջ ։ Տըվալուայ ֆրանսական հիւպատոսը թէ կը յայտարարէ թէ այդ լուրը անճշտ է սակայն էֆ- շիւր կը պահանջէ կառավարութեան արժո- լիս լսել տայ թէ ու է օտանդութիւն մը ընաւ չպիտի թողարարուի այնպիսի հողի մը վրայ որ տարիներէ ի վեր ֆրանսական ազդեցութեան շրջանակին մէջ մտած է ։

Այն Աէֆրաէն հասած հեռագրերներ կը հաստատեն թէ 500 Մարիտանացիներ 50 Մահարացի հրացանակիրներ վրայ յար- ձակուած են որոնք արածելու տարուած 150 ուղտերու շարքի մը կը հակէին ։ Բուն կը- ուրիէ մը յետոյ թէ կը Մարիտանացիները մեծ կորուստներ կրելով հանդերձ ուղտե- րը զրաւեր են սակայն Պէշի Ապպէսի հը- րամանաւարը, կառնին վաղը փութալով կրկին կարողացեր է ձեռք ձգել զրաւուած ուղտերը եւ ետ մղել յուզիկահարները ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Բանակին մէջ գործուած վայրագու-

թեան գալթակողայից լուր մը կուգայ Գեր- մանիայէն՝ մեծ յուզում պատճառելով զին- ւորական շրջանակներու մէջ ։ Մէթրօպոլիտէն բանակող Վրդ. Գունդէն զինուոր մը անձ- նասպան եղաւ սրտ հետեանքով բացուած քննութիւնը շատ բարբարոսական արարե- ներ երեան հանց ։ Այդ զինուորը ինքզին- քը սպաններ է պարզապէս Տուրքէլ անուն ենթասպայի մը ձեռքէն եղբորու համար որը իրենց զատակին մարդիկը ըլլալով ինքզ զինուորին հողին կը հանէ եղբոր ։ Քննութիւ- նը ցոյց տուեր է թէ է այդ ենթասպան 576 անգամ վայրագութիւններ գործեր է իր հրամայած դատակին զինուորներուն վրայ ։ Ամենափոքր յանցանքի մը համար շարա- շար կերպով կը ձեռքէն եղբոր զինուորները ըլլալով պատգամով ըլլալով կիցով ։ Յետոյ կը շարաշարքի միջոցներ հարցեր է անասա- նիքը պատճելու համար որոց մին է սրա- ծայր ինճերով ։ Ընցուած կոչիկներով 200- 300 մէթր տեղ քաղցէլէլ տալ յանցար- ները ։ Չինուորական ժողովը հրապարակա- ատարճանալով թեան եւ 2 ու կէս անասան բանտարկութեան դատապարտեց ըստիւնի ըն- մարդիկը ։

ՌՈՒՄԻԱ

Թայիլի ուսուցիչները իրենց իրենց թերթի մէջ կազմակա- յելով միեւնոյն խոսքով իրենց կացութիւնը կը տիրէ ։ Հրէանք կը շարունակէ ճարակիլ քարիզի ետեղաններուն եւ գործարաննե- րուն մէջ ։ Արեւմտագլու հարգողացու- թիւնները դեռ ընդհանուած կը մնան եւ ընդհարու մեղքը անպակաս են՝ զինուորներու եւ գործադուլներու միջեւ ։ Հարգողացու- թեանց դադարման հետեանքով թիֆ- լիզ-Պարբերի դժին վրայ դանուող բոլոր քաղաքները եւ գիւղերը սովէ նեղուեր են ։ Նոյն իսկ թիֆլիս 3-4 օր զրկուած մնաց միւսէ ։ Ըստը թերթերը 3 օր չեն հրա- տարակուեր ։ Անցեալ շաբաթ Արեւմտայի կայարանին ժողովարանը զգոյցով վերստ- տին կտրուած էին մէկ քանի տեղէ եւ պա- շտարարած կանխուած մը դժէն սլաւ ։

Յուլիս 28 ին զինուորական շախմատ մը կրակ ըրաւ երկաթուղիի գործադուլը րան- ւորներուն վրայ, 10 հոգի սպանուեցան եւ 18 հոգի միջաւայտեցան ։ Գործադուլները կառավարուեալ մը կեցնել սեղեր են եւ զին- ւորները զանազ արդիւնքաւ համար ստի- նով ետ մղեր են զանոնք ։

Յուլիս 30ին թիֆլիզի մոսկրն ալ ընդ- հարում մը տեղի ունեցեր է ։ Արեւելք ու- վողները սովէ քարերով յարձակեր է Բո- ղաքներուն վրայ որոնք իրենց կարգին կը- րակեր են 21 հոգի սպանուելով ։

Օտէսայի նաւահանգիստի աշխատար- ներուն օրինակին հետեանք են նաեւ Սե Ժո- ճի միւս նաւահանգիստներու գործադուլներն ալ ։

Ընդհանուր Ռուսիայ մէջ գործադուլ- ներուն թիւը 80000 կը հասնի ։

ԱՆՊՈՒՄ

Երկաթուղայ ժանր արկած մը պատա- հած է Բրէսթի մէջ, 30 հոգի սպանու- ուած են ։

Ն. Վ. Եղուարդ է. Եւ Ալէքսանտրա կը շարունակեն իրենց զրոսական պոստը Իււանտայի մէջ ամէն տեղ խանդավառ ըն- դուեն լու թեան մը արժանանալով ։

ՁԻՆՆԱՅԱՆ

Անցեալ շաբաթ Բէքի ի մէջ Շէն Շի- էն անուն բարենորոգիչ մը պատգուէ ե- ղեգներով միջեւ մեռելը քանակուած ցաւ ։

Ռուսական իշխանութիւնը իմաց տուած են Բէքի թէ ներկային մէջ օտարական- ները չպիտի կրնան բնակութիւն հաստա- տել Մանչուրիայ մէջ որը Եւ ստրիկէն պի- տի բացուի օտարներուն առջեւ ։ Անցեալ շաբաթ արգէն մեր արտաքին լուրերու բաժնին մէջ գրած էինք Ռուսիայ նորանոր սպասողները թեանց վրայ եւ դեռ հաւա- տացողներ կան թէ Ռուսիա քիչ օրէն Ման- չուրիան պիտի պարպէ . . .

ՀՆԻՎԱՅԱՆ

Խալվաթի խանը որ Պէշուսիտանի ցե- ղապետներէն մին է, իր Հինգրուստանի սահ- մանակից եղող երկրէն 500 քառակուսի մղոն տարածութեամբ մաս մը այդ երկրին կը թողու փոխարէն ստանալով տարեկան 8000 ռոկի մօտ թուշակ մը ։

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳ

Անցեալ օր Տիտր Պետրոս Պ. Կարա- պետեան Ազնուախալ Տիկնայք Մարիամ Կ. Միհանօթի եւ Աղապի Կ. Շէքի Ռոճեան պէյ Արշալույս ի միջոցաւ կը ծանուցանեն ի- րենց մերձաւորաց եւ բարեկամաց իէ՛ տ- րաշխիայ Հինգրուստանի Օրոտոս 20 ին, ի- րենց հանգուցեալ մօր ։

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ԿԱՐՊԵՆԻ Պ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ

քառասունակին առթիւ, առաւօտեան ժամը 9 ին քաղաքիս Ս. Աստուածածին եկեղեց- ւոյն մէջ հոգեհանգստեան պաշտօն եւ պա- տարագ մատուցանել պիտի տան եւ կը հը- րախիբին զիրենք ներկայ գտնուիլ եկեղե- ցական արարողութեանց ։

Գ Ա Ի Ե Շ Տ Ա Կ Ա Ն

Տիկնայք ՊԱՏԱՐԱՊԵՆԻ

Երբէք աչքէ չեն վրիպիր Մուսիկի շիտակ ճամբուն վրայի կարգ մը հայ տիկիւններ որոնք

աղջիկներն անձնին ձգած, խանութ խա- նութ կը պտտան արշալույսէն մինչեւ վերջա- լոյս, եւ երկուսին տուններն դառնալով բաղ- մոցին վրայ կը նստեն կամ հինգ մէթր ծա- պուէն, եւ կամ աւստաղու աւաշչուրտի կտոր մը, վոյ՛ այն խեղճ խանութպաններուն որոնք նմանօրինակ թմախիթը մտնանքուն զո՛ կեր- թեան, նախ Մուսիկի ելլող ընտանիքները, որոնք ամառուան թեթեւ ապածոյ մը աննկու գիտա- ւորութիւնը ունին միայն, Մուսիկի գլխէն միւս գլուխը քանի մը անգամներ կը շախիս որպէս զի ձեռ որոշեն ։ Ինչպէս քաղաքի մասնակներ օյս տարի ինչ չի զա հաներ են, պատան թեթեւ քովէն զարկած է մի՛ վրո՛շ է մի՛ յիւզ չորս մասէն ելած է բնակով, արեւն քրտինք կը մտնեն երթնակելով այդ կրակոտ քրտնաւանդներուն վրայ ։

Անցեալ օր յիփսե պիկիլի Հոտիկի հանրմը իր երկու աղջիկներով, մտադրեց այս տարուան սպասուողները գողիկան վաճառուունքն գնել, խորհելով թէ անոնք որչափ որ սուղ ըլլան ծա- շակի տեսակետով միշտ կը զերպանցին ուրիշ խանութներու մէջ ծախանանքը, սուսի ա- մբանոյն քաղաքի մասնակը կըցու քանի մը ըրեալ շարքի, եւ իր յիփսե պիկիլներուն պէս յիփ- սե խորմի աղջիկներուն հետ գողիկան վաճա- ստանուր կը խախու որոշուող սուսին ։ Հոս սեղի անձեռութեան պատճառաւ չպիտի յիշեմ յիփսե պիկիլի Հոտիկի հանրմի հալիւ չգիտանալուն համար մէկի տեղ չորս ծախան ընելը ։ Օրիորդ նուաճապարի զեղին պոթիկուն կոճակներուն կարգաւ բրթիլը, թրամէլէն ելած միջոցին մէկգնի կըրոնցներն, հովանոցներն թրամիլ- լին մէջ մտնանին, թրամէլէնի հրապարակին վրայ վարդանուէրն ֆէլլասներն կամիթ ուսն- լը, չիփսե պէնիլի Հոտիկի հանրմին ձեռքի սիւրիթ ֆէլլա՛ս լակոտներուն յախու սկիւր, ալ ազնիւ ընկերացողներս կը հարաւորեն ինձի հե- տեւիլ, եւ որովհետեւ գրու թեանս մէջ փոզոց, ներս չիփսե թեան տեղի չտալու համար տեղ- ւոյս արարողէս եւ երկրաչափ Բազարտու էֆէն- տի Շատրանգիսեանն անդեկացած եմ փո- ղոցներուն անունները ։ Հիմա ճիշդ թրամէլէնի մուսիտանէն, էլ պովովաթիւն մինչեւ գողիկա- կան վաճառուունք ։

— Աղջիկներ, մեզի կ'ընեմ, անոնի կ'ընեմ, նիդ ստած չի պիտի վազեք, աքնիկը աքնիկս պիտի քուլէք, անցած օրուան պէս գողիբու մի՛ պերէք ինձի ։

— Մամա՛, իշտէ սո կ'ընեմ, պիտի բէք աղաք է, կ'ընեմ ֆիտանոնք ճէպիկներն մտնել- ներուն մէջը կար այս ձեւը ։

— Ինչ ծայրուն իշտանը ես քա՛ տուն ալ, ինչ անասաւ նէ կը հասնիս ։

— Ամա՛ նայէ՛, մամա, սեւաւ գեղեկանի վը- րայ քո՛մ միկն ինչ աղաք կ'ոցիր է ։

— Քա՛ լափի տալի՛ն մ'ըլլոր, առջիկ նոյն ատպա կուգա կոր ։

— Հո՛վա՛, չիմէլէք . . . մամա՛ ։

— Երկու աչքդ քոտոնայ, կ'ընեմ քի քոտ ֆէլլա՛նք ինչպիսի ինչ վրայ կը պեղ, կոր ստա- պան ։

— Գօ՛ղէ՛ զօլթիլ սինկորին ։

— Տու՛ր, տանա դիդ ձե՛ պտրածաղղ աէ սողամանա կ'ըլլայ պագարը ։

— Մամա, մամա, վիթթոտ հանրմին թարթի ըրած մաղազան իշտէ աւ է, նոյնէ՛ Բաշկալն քանի մը խանութ վար ըստ ։

— Հէ՛լէ՛ քալցեք նայի՛մ, շաշըթի՛ն մի՛ ընէք ինձի ։

— Մամա, քո՛մ'ա՛, կը ճա՛թի՛մ կո՛ր . . .

Թ Ե Ր Թ Օ Ն Ա Ր Շ Ա Լ Ո Յ Ս Ի

(5)

Ս Ե Ի Ա Գ Ա Ս Ա Ն Գ Ը

Հեղինակ ԲԷՆՈՍԱԼ

Մ Ե Ս Ն Ա Ս Ի Ն

Գ .

Ա Ս ՈՒ Ս Ն ՈՒ Թ Ի Ի Ն Ը

- Մանուանց թող լու գիտնայ, յարեց նէ, որ խորթ մայր՝ մօրս պէս կը սիրեմ ։
- Անքան հազուադէպ է ատիկա, ըստ տիկին Լարոնիուս, որ երբեմն ինձի այնպէս կը թուի թէ՛ հրեշտակի մը հողին ունիս ։
- Տղաս ձեզի կ'ապա՞հ կոր, հարցուց Մարտիլի ։
- Անտարակոյս, տիկին ։ Թէեւ իմ մեկ- նուսն ծանուցանող նամակիս պատասխանած չէ զեմ ։
- Անքան հանդարտութեամբ կը խօսէր որ, կարծես թէ այդ մեկնուած բնական բան մը ե- ղած ըլլար ։
- Տանիէլի պիտի կրկնեմ ձեր ազնիւ խոս- քերը, այդ բանը նորանոր ուժեր պիտի տայ ։

իրեն՝ բազր մը կարեւալ շինելու համար ։ Եւ ասիկայ կարծեմ էն լաւագոյն միջոցը պիտի ըլ- լայ պարոն Լարոնիուսի սիրտը գրաւուելու ։ Տու- նիէլի մայրը ձեռքերը անոր երկնցուց ըսելով ։

— Ծնորհակալ եմ, պարոն ։

Քիչ յետոյ եկան իմացելու թէ՛ սեղանը պտորատ էր, եւ սեղանատուն մտան ։ Ծաչի միջոցին զուարթութիւնը պակաս էր, ամեն բան լու կորողորուած էր եւ մանուանց վեր- ջին մայր համոզուած էր, չեղանց Լարոնիւն ։

— Եթէ Տանիէլ հոս ըլլոր, կ'ըսէր նէ՛ քիչ մը աւելի պիտի զուարթանայինք ։

Իրու ալ սեղանին վրայ հրուիրտընիքն ոչ ոք կար դուարձացնող ։ Պարոն Լարոնիուս ընդհանրապէս գրաւթի բնաւորութեան տէր էր, բայց իր զուարթութիւնը քիչ մը հասարակ գողիկան զուարթութիւնը մըն էր, զոր կը ջանար զուգել՝ տիկին Գարթիլիէի առջեւ, ար- շնասաղեկին այրին չէր սիրտերը անոր անհամ կոտակներէն ։ Տիկինը որ Պուլովատի սրահու- թիւնը ունէր, բնաւ իր հօրաբերը առջեւ չէր ինչոք եւ կուզէր անոր ներկայութեանը խո- հուն մտրդ մը երեւել ։ Միւս կոչնականները լուրջ մարդիկ էին, եւ անոնցմէ շատերը նորա- պակ ամուսններ կը դիտէին՝ հետաքրքրական առարկաներու պէս ։

Ձերանի եւ Իգուպէլի զեմբին վրայ ու- րախութիւնը կարտացոլար, այն երազը որ քա-

նի մը ամիս առջ խնդրութիւն մը կերեւոր իրենց, երականացած էր վերջապէս Միայն երբ Մարտիլի կը նայէին՝ արեւութեան քող մը կը պտտել իրենց գեմը, բուն մը չէին հասկնա- անոր մեկնուելէն, մանուանց իրենց ամուսնու- թեան գիշերուան յանկարծական մեկնուելէն ։ Աստու ջանացած էին անոր միտքը փոխել, բայց Մարտիլի ապահոված էր անոնց թէ՛ Տա- նիէլ տը Ծանթօլէր իրեն կ'ապա՞հ եւ թէ իր շոգեկան տունակը գնուած էր ։

Ընթրիքէն ետքը, Տիկինը սիրտը իր կեր- պով զամակածաւ մը արտասանեց իր հօրեղբօր աղջկանը, Մարտիլի եւ Զերնան այ փոխադար- ձաբեք պատասխանեցին, ապա վերստին ցր- ուեցան սպունկներուն մէջ ։

— Արեւն բացարձակապէս որոշած էք մեկնելը ։

— Այո՛, տիկին, վերջնականապէս ։

— Եթէ միանշիղ խնդրի . . . յետագիցէք զայն, որով իսկոյն լու գիրք մը պիտի ունե- նաք ։

— Տիկին, կը պաշտամ որ չի պնդէք, եղբայրս ձեզի կը յանձնեմ . . . Եւ արեւս կը մեկնիմ . . . պէտք է որ մեկնիմ ։

— Թող անանկ ըլլայ, ուրեմն գողանիք մը ունիք ։

Մարտիլի չը պատասխանեց ։

— Ռուսն մեկնեցէք, ալ պիտի չը պնդեմ, ձեք գողանիքը կը յարգուի ։ Միայն սաշտի բ- անի որ ձեւ կըրօք համար ամեն բան անպակաս պիտի ըլլայ ։ Զեք անշահականութիւնը սիս անձեռացեց, վաղուքն սկսեալ՝ կըրօք աղջկիս տաս երկու հազար սոկի եկամտաւ պիտի ունե- նայ ։ Արեւն երթալը ըստով, եւ այն պարագա- յին որ ձեք մեկնուիք պատճառները գոյութիւն ունենալէ գողիկն ինչեցէք որ իմ սուսն ձեզի համար միշտ բաց է ։

— Ծնորհակալ եմ, Տիկին ։ Վստահ եղիք որ մենք ապիքախ պիտի չը գտնուինք ։

Ապա տիկին Գարթիլիէ Մարտիլի թեւը մտա՛ ապու վերադառնուած համար, հոն Մար- սիալ կոչնականներէն հրաժեշտ առաւ, հանրեմէն գուրու ելած տաններն, Տիկինը եւ Լարոնիուսի հանգուպիցան, Լարոնիուս մտնումար սեղանի հարստիւն ձեռքը, բայց Տանիէլ տը Ծանթօլէրի համար բոս մը չըստ ։ Տիկինը համարեց զայն աւելի անկեղծ բարեկամութեան ցոյցով մը ։ Ետոյ տիկին Գարթիլիէ եւ Մարտիլի հետացան ։

— Լու ուրեմն, ձայնից Տիկինը, երբ Լար- արիուսի հետ միտակ մնաց, Տիկինը ։

Անոնք Մարտիլի եւ տիկին Գարթիլիէ խոսակցութեան վրայ հասած էին ։

— Սիրելի Տիկին, յարեց վաճառականը, ինձի այնպէս կը թուի թէ՛ ժամանակութիւնը մեծ վտանգներու պիտի բողբի ։

Լ Ա Մ Ո Ւ Չ Ո Ւ Ա Լ Լ Ա Յ Յ

Կ Ե Ա Ն Ք Ի Ա Պ Ա Հ Ո Վ Ա Գ Ր Ա Կ Ա Ն Ը Ն Կ Ե Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ն Ի Ի - Ե Օ Ր Ք Ի

Ա Յ Խ Ա Ր Հ Ի Ս Է Ն Հ Ջ Օ Ր Ը Ե Ի Է Ն Կ Ա Ր Ե Ի Ո Ր Ը

Հ Ի Մ Ն Ո Ւ Ա Մ 1843 Ի Ն

Ն Ա Մ Ա Գ Ա Ն Ռ . Ա . Մ Ա Բ Գ Է Օ Ր Տ Ի

ԵՐԱՇԵՊԱՌՐԵԱԼ ԳՐԱՄԱԳԼՈՒԻ	1,981,000,000 Պրանգ .
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ՀԱՄԱԳՈՒՄՍՐ	6,946,000,000 Պրանգ .
100 0/0 ԲԱՇԽՈՒԱՄ ՇԱՀԱՐԱԺՆՆԵՐ	541,000,000 Պրանգ .

Կարելի չէ բաղդատելու զնեղ ուժը ու եւ ընկերական պայմանները Լ Ա Մ Ո Ւ Չ Ո Ւ Ա Լ Լ Ա Յ Յ ի ընծայած հոյակապ առաւելորդներն ուն հետ : Բացի կեանքի բազմաքանակ ու նոյն իսկ տոկոսաւոր ապահովագրական ձեւերէն , այր եւ կնոջ միանգամայն , ինչպիս Եան շոյոց ու ցման եկամտոսի վերաբերեալ անմտցեղորեկ նպաստաւոր բոյններ կը տրուին : Իրեւ զուէ փոխադարձ ու հասագային ընկերութիւն , Լ Ա Մ Ո Ւ Չ Ո Ւ Ա Լ Լ Ա Յ Յ ի պայմանները ստուգիլ զերիվեր են : վերոգրեալ բռանշանները արդեւ շատ պերճաւոր են : Պէտք չէ ապահովագրուիլ առանց լինելու Լ Ա Մ Ո Ւ Չ Ո Ւ Ա Լ Լ Ա Յ Յ ի շահաւէտ ու մանաւանդ անկասկածօրեկ հաստատ պայմանները :

Ընդհանուր Գործակալ Եգիպտոսի , Կիւրոսի եւ Պարսիանի
Փոխ-Ընդհանուր Գործակալ Եգիպտոսի
ՆԻՐՕՒԱ ՔԻՐՉԻՍ
ՕՉԱՆՆԱՆ ԵՒ ԸՆԿ .
16 Շարա Կալալ . (Թեղիֆիյի) Մեյմունեան Փայրիֆայի կաղը՝ Աւստրիական Հիւպոտոտարանի դիւ . Գանիրե (Եգիպտոս)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄՍՏՈՒՆԸ՝ ԴՐԷՏԻ ԼԻՅՆԷ ՊԱՆԲԱՆ Է .

Շրջակայքերու համար Հարստաւոր եւ ձեռնհաս գործակալներ կը լինուին . Դիւնէ՛լ փոխ-Ընդհանուր Գործակալութեան .

Ս Ի Ն Կ Ը Ր

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՒ ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅՆՑՈՅԻՉ Ժ . ՆԱՅՏԻՆԿԷՐ

Պատմաբ փոքրց . Խաղնէտարի սփականութիւն , Պրիսթօլ Օթէլի ճիշտ գիմաց Գաթէ Տը Լա Պուրսի կից
Հին եւ ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀՆԵՐՈՒ ԲՈՒՐՔ ՔԱՂԱՔԵՐՈՒՆ ՄԷՉ 6500 ՄԱՍԱՃԻՂԵՐ ՈՒՆԻ
Աշխարհի ամենէն լաւագոյն կարի մեքենաները ՄԻՆԿԷՐՆԵՐՆ ԵՆ Եւ առնցիկ մինչեւ դարց 17,000,000 ծախուած է :
400 Կ աւելի վկայականներով եւ մեայններով վարձատրուած , Երաշխատեալ մեխաններ .

ԱՄԵՆԷՆ ՄԵՆ ՎԱՐՉԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ

Փարիզի 1900 ի Տիւրքիական արուեստաների միջ ստացած է .
ՀԱՅՐԱՅՑՈՒՉ ԲՐՈՒՄՈՅ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԱՐՔՈՒՆԻՐԻՆ
ՀԱՄԱՅՑՈՒՉ Ե . Ք . ԵՏԻՎԱԿԵՆ ՏԱՆ
Չրի գասեր և նորոգութիւններ , Սինիլի մեքենայից համար , յաճախորդաց տուններուն մէջ :
Վճարմանց գիրքութիւն
Փոխանակութիւն հիներու և նորոգութիւն ամեն կարգի մեքենայից

ԱՄԵՆԷՆ ԵՒ ՄԻՆԻՒՍ

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀՐԴԵՂԻ ԴԷՄ

Հիմնուած 1825 ին

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԻ	11,250,000 Պր .
ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄՍՐ	20,300,000 »
ԳԱՆՉՈՒԱՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԻՆ	15,940,000 »

ԿԵԴՐ . ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ . ԷՄ-ՆԱ-ՇԱՐԿԻ (Գերմ .)
ԳՈՐԾԱԿԱՆՈՒԹ . ԱՂԵՔՍԱՆԴՐՈՅ . Յր . Բուելի
ԳՈՐԾԱԿԱՆՈՒԹ . ԳԱՀԻՐԷԻ . ՕՉԱՆՆԱՆ Եւ ԸՆԿ .
16 , Շարա Կալալ (Թեղիֆիյի) Գանիրե

ԲԱՇԽՈՒՄՈՒԹԻՒՆ

ԵԿԻՑՏՈՒՐ ՀԱՄԱՐ Տարեկան դնկ .	ողջ 60
» » Վեցամսայ »	30
ՕՏԱՐ ԵՐԿԻՐ Տարեկան գր .	20
» » Վեցամսայ »	10

ԿԱՆԻՒԿ
Քոյր ստարի ծախիլ մեր վրայ

ՇՈՒՊՐԱ ՆՈՐ ԳԵՐԷՆ ՎՐԱՅ ԳԱՐԱԳՈՒԻՆ ՄՕՏ

Տիար Արմենակ Գալստեան կը յայտարարէ թէ՛ Յունիս 7 ին կիրակի օրը տեղի ունեցած է իւր Շուպրաի նոր գարնէրատան բացումը :
Հոն յաճախորդները պիտի գտնեն զով գարնէր (Պայրը և Բեյրներ) ընտիր մեքենաներով և ամէն տեսակ ըմպիլիներ ամենէն լաւերէն ըլլալու պայմանաւ , և պղզ կերակուրներ (պիւֆե ֆրուս) :
Յաճախորդաց հանգիստը և սպասարկութեանց խնամքով և փութով կատարուելը իր հոգածութեան միակ առարկան պիտի ըլլան :
373

Հ Ա Ս Ց Ե Ն Ե Ր

1. ՏՊԱՐԱՆ Ե. ԹՈՐՈՍԵԱՆԻ . — Մանսուր բաշա, նորահասակ Գաթէ տը Լա Պուրսի բաւածին մէջ , Թիւ 2 .
2. — ԵՂԱՐԱՐ ՉԱՄՈՒՐԵԱՆ . — Վաճառատուն ամեն տեսակ գուլպաներու , պատրաստ գուլպա շապիկներու , մետաքս և բարձրագոյն թաշկինակներու , Եւրոպական և տեղական կոշիկներու , թոխափիլի ճոխ գանձաւորութիւններու : Շարա Գլաւ-Պէլ Թիւ 26 . 490
3. ԱՐԱՄ ՍՄԲԱՏ . — Ներկայացուցիչ ամեն տեսակ Եւրոպական լրագրիներու Ընտիր սիկարէթներ : Նամակագրօջման բու ամենաճոխ հաւաքածոներ : Էօզպէթիյէ Գուք Օթիսին գիմաց , Սափրիչ Նիբօլա տը Լու քայի անկիւնը : 392-417 .
4. Կ. Գ. ՈՒՉՈՒՆՆԱՆ . — Ելք քարայրաբոյժ և Մարձաղէտ և Ապտին , Շարա-Էլ-Պուսթան , Թիւ 39 . 392-417 .
5. ԽԱՉԻԿ Ս. ԼՏԻՐՆԷԼԵԱՆ . — Գործատուն ոսկիէ արծաթէ և նիքիէ գրուագրուած նեղու և կալվածաձուլուներու . Խանը Խալիլ Մաախի փոքրց : 490
6. — Ս. ՈՒՉՈՒՆ ՊՕՂՈՍԵԱՆ . — Ամեն տեսակ ժամացոյցներու վաճառումէն և յարգարուածէն զատ , նոր բերել տուած է Մէմանթո (յուշարար) ժամացոյցներէն : Էօզպէթիյէ Կալիէ Էլ Կիբէ , Տիւրիքս զեղարանին գիմաց : 410
7. — Ա. ՇԻՏԱՆԵԱՆ . — « Թիպարա » վաճառ Իրաւունքի տպարանէն հրատարակուած է Երկրորդ և երրորդ մասերը : Կը գտնուի Տիար Կ. Երզնկացեանի քով , ի Շարա Ապա իւլ Ազիլ . 405
8. — ՊՕՂՈՍ ՔԷՆՏԻԿԵԱՆ . — Մազաճառ . Պէն Էլ Սուրէն , Ֆրէրներու գօլէթին ճիշդ գիմաց : 301

6. ՎԱՀԱՆ ՄՈՄՃԱՆ . — Կը պատրաստէ ոսկիէ և արծաթէ գարգանկար - մեքենայի և գրուագրուած գաւազաններ : Ապտինի գարագօլին գիմաց , Սիինքս գեղարարանին կից . և ի Խան Խալիլ Շարա Մազախի թիւ 5 392-492
10. ՏԻԿԻՆ ՄԱՆԻՑԱ ՓԱՓԱՉԵԱՆ . — Եղիպտական կառավարութեանէն արածեալ մանկարար : Ապտին Շարա-Էլ-Պուսթան , Թիւ 29 .
11. ԱՉԻՍ ՊԵՏԵԱՆ ԳՈՐԵՐ . — Աթլիյէ սեղմիրանի և գօտիներու չափի վրայ . Շարա Ապտիլ Ազիլ Երիթ բաշաի պարտէլին գիմաց , Թիւ 20 : 420
12. — ԿԱՐԱՊԵՏ ՔԱՍԱՐՃԵԱՆ . — Նպարավաճառ . ընդ միշտ Թարմ ապրանքներ վաճառելու որոշում տուած է : Պապ Էլ Խալիլ 420
13. ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ ԽՄԱՐԱԳՐԱՏՈՒՆԸ . — Նախու գիրքեր : Հաւաքածոյ շրթ տարուան Արշալայաներու , զին 240 դր . սղ . Յաւերդք Հայրենեաց (քղրակաղ) 10 վրջ : Աղգային սահմանագրութիւն , 12 . Սասուն և Չէլիթուն , 10 . Գող Մժտո , 8 . Չուարճալի անեքտիներ , 5 : Հիւժախտի գարնանման ամենայնող միջոց , 3 : Ճամբորդութիւն ի Չուիցերիա , 3 : Եղիպտոսի գունաւոր քարտէսը , զեղիկալ գիմերով : Մանսուր բաշա Գաթէ տը Լա Պուրսի բաւածին մէջ , Թիւ 2 .
- 14 .
16. ԱԻՆՏԻՍ ԳԱՐԱԿԻԼԵԱՆ . — Դերձակ . Մանսուր բաշա խալիլ , Թրամիլէյի գրէթին վրայ . 420